

הסגר על רצועת עזה: דוח מצב הומניטרי 2008 בינואר 24-18

נקודות עיקריות

- בין התאריכים 18-21 בינואר, לא נכנסו אל רצועת עזה כל מצרכי מזון, תרופות או דלק
- משך הפסקות החשמל, שהתרחשו לעתים קרובות גם לפני תאריך 19 בינואר, התארך ל-12 שעות ביום בכל עזה, למעט באיזור רפיח.
- המחסור בחשמל מנע אספקת מים זורמים ל-40% לפחות מתושבי רצועת עזה וגרם לקריסת מערכת הביוב, אשר הובילה להזרמת מי ביוב לא מטוהרים בהיקף של 30 מיליון ליטרים ביום לים התיכון.
- בתי החולים נאלצו להסתמך על מחוללי חירום (גנראטורים) והקטינו את היקף השירותים שהם מספקים.
- תוכנית המזון העולמית (WFP) דיווחה על מחסור בבשר, קמח ומוצרי מזון קפואים בחנויות. בתאריך 23 בינואר, לא היה באפשרות WFP לספק ל-10,000 מתושבי עזה העניים ביותר שלושה מתוך חמישה מוצרי המזון שהם מקבלים בדרך כלל בחבילות הסיוע.
- בתאריך 23 בינואר, חצו למעלה מ-100,000 תושבי עזה את הגבול לתוך שטח מצרים לאחר שחמושים פלסטינים פוצצו את חומת הפלדה שלאורך הגבול.

רקע

ביום שישי ה-18 בינואר, לאחר החרפת העימות בין צה"ל לבין חמושים פלסטיניים, אשר השפיע על חיי אזרחים משני עברי המתרס, סגרה ישראל את כל המעברים מישראל אל רצועת עזה וניתקה את הרצועה מכל אספקה של תרופות ומזון, לרבות סיוע הומניטרי. מעבר ארז נותר פתוח למעבר פלסטינים הזקוקים לטיפול רפואי דחוף ועובדי ארגונים הומניטריים. בתאריך 22 בינואר, הוקל הסגר שהטילה ישראל אולם הותרה הכנסת מספר מוגבל של סחורות בלבד.

רצועת עזה מצויה במצב פגיע במיוחד מכיוון שהיא סבלה במשך שנים ממגבלות כלכליות שהוטלו עליה ואשר הוגברו לאחר ההתנתקות שביצעה ישראל בשנת 2005, אשר הוחרפו לאחר ניצחון החמאס בבחירות שנערכו בשנת 2006. לאחר השתלטות החמאס על רצועת עזה ביוני 2007, הטילה ישראל הגבלות חדשות על תנועת סחורות ובני אדם אל עזה ומתוכה. הגבלות אלו הוחרפו בסוף אוקטובר 2007. ישראל מטילה על החמאס את האחריות לירי הטילים מעזה לעבר ישראל.

בתאריכים 16-22 בינואר, נהרגו 23 פלסטינים ו-70 נפצעו כתוצאה מתקיפות חיל האוויר הישראלי ופשיטות של כוחות צה"ל ברצועת עזה. במהלך תקופה זו שוגרו מעזה 147 רקטות קסאם ו-82 פצצות מרגמה לעבר ישראל וגרמו לפציעתם של מספר ישראלים. מתנדב מאקוודור ששהה בקיבוץ בישראל נהרג מירי צלף פלסטיני.

המעברים

כרם שלום, מעבר הסחורות היחיד שנותר פתוח מאז תחילת הסגר הישראלי על רצועת עזה באמצע חודש יוני, נסגר בין התאריכים 19-21 בינואר. שרוול המסוע היחיד במעבר קרני, אותו חלק של מעבר זה שנותר פעיל מאז אמצע חודש יוני, סגור גם הוא מאז יום שישי. כרם שלום נפתח מחדש ביום שלישי למעבר 10 משאיות וביום רביעי למעבר 9 משאיות של אספקה הומניטרית (לעומת 250 משאיות בממוצע ביום במהלך התקופה שקדמה לאמצע חודש יוני). צה"ל הודיע ביום שלישי שלא יתיר כניסה של מוצרים ושל סחורות המיועדים למכירה בשוק החופשי.

צינור אספקת הדלק בנחל עוז נפתח ביום שלישי לאספקת 250,000 ליטרים של סולר, 240 טונות של גז בישול ו-765,000 ליטרים של בנזין לתעשייה המיועדים לתחנת הכוח של עזה. ביום רביעי, ציפו בעזה לאספקה של 350,000 ליטרים של דלק תעשייתי, 250,000 ליטרים של סולר ו-200 טונות של גז בישול. התאחדות בעלי תחנות הדלק של עזה, המחלקת את הסולר, סירבה לבצע את החלוקה לתחנות הדלק במחאה על הכמות המזערית שסופקה, ושאינה מאפשרת הפצה ורכישה למטרות פרטיות. לפי משרד התיאום בעזה, הודיעה ישראל שהיא תתיר כניסה של 2.2 מיליון ליטרים של דלק תעשייתי בשבוע. משמעות הדבר היא שעל ישראל להזרים 1.2 מיליון ליטרים עד לתאריך 24 בינואר.

מעבר ארז נותר פתוח לפינוי רפואי דחוף של פלסטינים ולמעבר אזרחים זרים העובדים בארגונים בינלאומיים ולהעברת מספר פריטי ציוד רפואי.

חשמל

רצועת עזה זקוקה לכמות חשמל משוערת של 240 מגה-וואט, מתוכם מספקות ישראל ומצרים 120 מגה-וואט ו-17 מגה-וואט, בהתאמה. בתאריך 20 בינואר, חברת החשמל של עזה (GPGC), שביכולתה לייצר 80 מגה-וואט, חדלה לייצר חשמל לאחר שמלאי הדלק שברשותה ירד מתחת לכמות המאפשרת את המשך הייצור. במהלך פרק זמן זה, לא סופק חשמל בכל רצועת עזה במשך 8 שעות ביום, למעט באיזור רפיח המקבלת אספקת חשמל ממצרים. אזורים רבים סבלו מהפסקות חשמל במשך עד 12 שעות כתוצאה מתקלות חוזרות ונשנות ברשת החשמל הישנה של עזה (בין היתר כתוצאה מביקוש יתר שהביא להיווצרות עומסים גדולים ולקריסת הרשת).

כשחודשה אספקת הדלק בתאריך 22 בינואר, ייצרה תחנת הכוח המקומית 65 מגה-וואט וקיצרה את הפסקות החשמל ל-8 שעות ביום במרכז רצועת עזה, 10 שעות ביומיים בצפונה ו-8 שעות ביומיים בעיר עזה. ברוב המקרים, לא הושפעה אספקת החשמל ברפיח.

החל מתאריך 24 בינואר, מייצרת חברת החשמל המקומית (GPGC) 45 מגה-וואט בלבד במטרה להבטיח את פעולתה של תחנת הכוח עד יום ראשון בבוקר.

מים ותברואה

רצועת עזה היא אזור שטוח באופן יחסי ולכן נדרש חשמל להזרמת מים וביוב. רוב התושבים מתגוררים בבנייני קומות ולכן החשמל חיוני לאספקת מים זורמים לבתים בהם המים מוזרמים לקומות העליונות באמצעות משאבות. הפסקות החשמל התכופות שהתרחשו לפני תאריך 19 בינואר אילצו את חברת המים של עזה, (רשות המים של יישובי חוף עזה - CMWU), להסתמך על מחוללים המופעלים בסולר. בתאריך 21 בינואר, הייתה ברשות CMWU כמות דלק המספיקה לשאיבת מים מ-40 בארות בלבד, מתוך 130 הבארות שלה, ולשאיבת ביוב ב-21 תחנות שאיבה בלבד, מתוך 33 התחנות הקיימות. לפחות 40% מתושבי עזה נותרו ללא מים זורמים בתאריך זה, ו-30% מהאוכלוסייה (450,000) סבלו מהפסקת מים עד לתאריך 23 בינואר.

בריאות

בין התאריכים 19-21 בינואר, נאלצו רוב בתי החולים להקטין את היקף השירותים במטרה לשמור על מלאי הדלק שלהם. בשלושה בתי חולים (שיפא, בית החולים האירופי ובית החולים לילדים) ירד מלאי הסולר לרמה נמוכה עד כדי כך שהם הזדקקו לתרומות של דלק מ-UNRWA על מנת להמשיך ולתפעל את השירותים ולא לסגור את שעריהם.

בין התאריכים 18-23 בינואר, יצאו 79 פלסטינים מרצועת עזה דרך מעבר ארז לקבלת טיפול רפואי דחוף.

מזון

לפי דיווחי תוכנית הבריאות העולמית (WFP), בתקופה שבין 14 ו-20 בינואר, כמות מוצרי המזון המיועדים לסיוע הומניטרי (המחולק ישירות למוטבים) וכמות המוצרי המזון חיוניים והבסיים המשוקים בשוק החופשי שנכנסו לרצועת עזה, ענו על 31% בלבד מהצורך במוצרי מזון בסיסיים של כלל האוכלוסייה. בתאריך 23 בינואר, לא ניתן היה למצוא בחנויות בשר טרי, קמח ודגנים כלל, והירקות, הדגים והבשר הקפואים כמעט ואזלו.

בעזה מחלקת סוכנות UNRWA מצרכי מזון ל-850,000 מוטבים פליטים ו-WFP מספקת מצרכי מזון ל-300,000 מוטבים פלסטינים שאינם פליטים. (שאר האוכלוסייה שאינה מקבלת הקצבת מזון צריכה לרכוש את כל סל המזון לצריכה השוטפת בשוק החופשי). ברשות UNRWA מלאי מזון מספיק אולם השקים והשקיות המשמשים לאריזת המצרכים כמעט ואזלו. ל-WFP מלאי מזון מוגבל ביותר עבור 120,000 מהמוטבים ובתאריך 23 בינואר, קיבלו 10,000 מוטבים רק חלק מההקצבה. הסיוע במצרכי מזון שמספקות UNRWA ו-WFP עונה על 60-80 אחוזים בלבד מהצרכים הקלוריים של מקבלי הסיוע. את יתרת אספקת המזון היומית עליהם לרכוש בעצמם בשוק החופשי.

לנוסח האנגלי של דו"ח זה פנו לאתר OCHA :

http://www.ochaopt.org/documents/Gaza%2001_24.pdf

המשרד לתאום הומניטארי של האו"ם – OCHA

ת.ד. 38172 ירושלים, טל: 582 5853 /9962 – 02 ochaopt@un.org www.ochaopt.org